

ע.ע.

2614

פרוטוקול מס. 8/19

מישיבת וועדת הפנים

מיום ה', כ"א באדר תשי"ח - 13.3.1958

נכח:

- י. ריפתין - היו"ר
- ד. בר-רב-האי
- י. גרינברג
- ע. דגני
- ש. פרלשטין
- י. שופמן

מוזמנים: י. ביהם - מנהל לשכת התיירות הממשלתית
 הרב נתן - מטעם
 מ. גלס - מטעם משרד המשפטים

המש"ד הדיון בחוק אכסדן במלון
 (הוראת שעה), תשי"ח-1958.

סדר-היום:

היו"ר י. ריפתין:

פותח את הישיבה.
 אנו עומדים בסעיף 3 (ג).

י. גרינברג:

אני מציע את התיקון הבא: נמצא הסתאכסן
 בחדר על סמך חוזה או הזמנה לזמן ידוע -
 עליו לקבל צו פינוי 12 שעות לפני כן. במקרה שאין חוזה או הזמנה - אפשר
 לפנותו מיד.

היו"ר י. ריפתין:

יעילות הניצוץ קובעת הרבה יותר מעצם
 החוק. השאלה היא אם 12 שעות מספיקות,
 ואם אין צורך לקבוע 24 שעות.

י. ביהם:

אני מציע שצו הפינוי יהיה בתוקף 12
 שעות ממסירת ההודעה.

היו"ר י. ריפתין:

חבר הכנסת שופמן הציע בישיבה הקודמת
 לקבוע כמה יוצאים מן הכלל שצו הפינוי
 לא יחייב אותם, כגון: תיירים, קורפוס דיפלומטי, חברי כנסת וכו'.

ד. בר-רב-האי:

אני מציע להוציא את חברי הכנסת מרשימה
 זו.

היו"ר י. ריפתין:

מתפקידי למסור שהיתה הצעה כזאת.

י. ביהם:
לגבי תיירים, תייר שהוזמן עבורו חדר לתקופה מסוימת והוא נשאר בו אחרי תקופה זו, אנו מבקשים את הרשות להעבירו למקום אחר.

ח. לנדאו:
לפי סעיף 3(ג), אין אבחנה בין תייר ללא תייר.

י. ביהם:
אין כל בעיה לגבי הקורפוס הדיפלומטי, כי הם נחשבים לתיירים.

הי"ר י. ריפתין:
אולי כדאי בכל-זאת להכניס סעיף בחוק הקובע שהחוק אינו נוגע לקורפוס הדיפלומטי?

י. ביהם:
אינני מתנגד לכך.

מ. גלס:
כאשר אנו דנים במעמד המיוחד של הסגל הדיפלומטי בחסיקה שלנו, אנו צריכים להבדיל בין שני מצבים שונים: 1. כאשר החוק מוחלטת; 2. כאשר החוק מסמיך רשות להטיל חובה. אנו חייבים להסדיר את המצב הראשון. אם ההסדר הוא בחוק מסגרת, אפשר לסמוך על הנהג הבינלאומי ועל ההתחייבויות הבינלאומיות בדבר חסינות הסגל הדיפלומטי. אינני מתאר לעצמי שיעלה על דעתו של פקיד לעשות צעד העלול לפגוע בחברי הסגל הדיפלומטי, אם יש לו אפילו להלכה זכות כזאת. מכיון שלא מדובר כאן על הטלת חובה מוחלטת על הסגל הדיפלומטי, נראית לי כמיותרת ההצעה לציין בחוק שהוא אינו נוגע לסגל הדיפלומטי.

ש. פרלשטיין:
אני מציע, בכל זאת, לציין זאת בחוק, כי לא כל בעל בית מלון יודע את הנהג הבינ-

לאומי שמד גלס מסתמך עליו.

ד. בר-רב-האי:
המדובר בשני מקרים: 1. כאשר איש הסגל

הדיפלומטי גר באופן קבוע בבית מלון;
2. כאשר אדם בעל עמדה דיפלומטית יזמין בבית מלון חדר לשבועיים ויבקש להישאר בו גם לאחר תום תקופה זו.

י. ביהם:
אנשי הסגל הדיפלומטי היושבים בארץ ישיבת קבע הם בעלי זכויות מיוחדות, וברור שמשרד החוץ לא ימכים לפיננסי אנשים אלה.

ד. בר-רב-האי:
מאחר שבמקרה הראשון יש לדיפלומט זכויות מיוחדות, ובמקרה השני הוא נחשב לתייר - אין לגביו כל בעיה.

הי"ר י. ריפתין:
אני מבקש שתהיה בענין זה הוראה פנימית, שאינה משתמעת לשתי פנים, ושההוראה תגיע גם לידיעת הקורפוס הדיפלומטי.

אנו עוברים לסוג השלישי - חברי כנסת.

ד. בר-רב-האי:
אני מציע למחוק אותם.

ע.ע.

ז. ביהם:

יתכן מאוד שיהיו תקופות מסויימות בקייץ
שחברי הכנסת לא יוכלו למצוא חדרים בבתי-
מלון, אלא אם נוציא אותם בפירוש מן הצו, או אם נגיע להסכם פנימי על כך.
ברור שאם נגיע להסכם כזה, נקיים אותו, אולם הייתי מבקש מאוד מחברי
הכנסת לא להכריח אותנו להגיע להסכם כזה. מאחר שיש תכנית לקיים בירושלים
כמה כינוסים, יש להביא בחשבון שכמעט כל בתי המלון יהיו תפוסים. אנו
מוכנים להודיע היום לחברי הכנסת, העלולים להיפגע ממידור זה, על חדרים
שיעמדו לרשותם בכל תאריך, ואנו מוכנים לתת להם בחירה בין מספר חדשים,
סידור זה יקל עלינו בהרבה, אולם אם אי-אפשר לעמוד בגזירה זו אני מוכן
שנסכים בינינו כי הצו לא יחול על חברי הכנסת.

ד. בר-רב-האי:

אני מתנגד שתהיה בחוק זכות מיוחדת לחברי
הכנסת, אולם כמה דברים אמורים? - כאשר
מחוץ לחוק ינהגו לפי השכל הישר. אני נוטה להסכם ג'נטלמני.

ז. שופמן:

האם ידוע כמה חדרים בבתי מלון תופשים
חברי הכנסת?

היו"ר י. ריפתין:

הבעיות אינן פשוטות, גם בגלל זה שחברי
הכנסת אינם נמצאים בירושלים שבוע שלם.
עד הפגרה אין כל בעיות. בתקופת הפגרה יהיו שלושה מפגנים מדיניים
בירושלים שחברי הכנסת הוזמנו אליהם. אחרי הפגרה תתחיל העבודה הסדירה
של הכנסת, וצריך להסדיר מראש את בעית המגורים של חברי הכנסת. איצני
חושב כי מסמכותה של וועדת הפנים לטפל בשאלה זו - אני מציע להעבירה
לנשיאות הכנסת וועדת הכנסת, אשר יבררו גם את בעית איכסון מנגנון
הכנסת.

ס. גלס:

דין מנגנון הכנסת כדין יתר המנגנון
הממשלתי.

היו"ר י. ריפתין:

אם אנו מחליטים שלא להכניס את חברי
הכנסת למסגרת החוק, לא נכניס גם את
עובדי הכנסת, אולם אני מבקש את חבר נשיאות הכנסת, מר גרינברג, שכאשר
יביא את השאלה בפני נשיאות הכנסת, יביא אותה במלוא היקפה, ואני מבקש
את נציגי הממשלה להפנות את תשומת לבם של המשרדים האחריים של הממשלה
לבעית הדיור של עובדיהם.

ס. גלס:

עד כמה שהדבר נוגע למנגנון המדינה -
ולדעתי אפילו לחברי הכנסת - אפשר להשתמש
בסמכויות לפי חוק תפיסת מקרקעין כדי לתפוס מקומות שאינם בכללים בבתי-
מלון.

היו"ר י. ריפתין:

קיימת גם בעית האנשים שהדיור הקבוע שלהם
הוא בבתי-מלון, למשל, עולים.

הרב נתן:

העולים נמצאים בדרך כלל בבתי מלון בדרגות
גבוהות.

ש. פרלשטיין:

האם בזמן מחסור בחדרים, לא תפעילו את
החוק גם לגבי בתי מלון בדרגות נמוכות?

ע.ע.

י. בניהם:

ישנם בארץ למעלה מ-400 בתי מלון, שמהם נבחרו רק למעלה מ-120 לצרכי תיירות, והכוונה היא להפעיל את החוק הזה רק לגבי בתי מלון אלה.

היו"ר י. ריפתין:

אנו מקבלים את הודעת מר בניהם בדבר תחולה מוגבלת של החוק, כך שבעית העולים יורדת מהפרק.

ח. לנדאו:

אני מציע להוציא מתחולת החוק את האנשים שהדיוור הקבוע שלהם הוא בבתי מלון.

הרב נתן:

הייתי מבקש לא לקבוע בענין זה מסמרות. דיירים קבועים במלון המלך דוד, למשל, כבר קיבלו הודעה מוקדמת לעזוב את המקום, והם מתכוונים לעשות זאת.

ח. לנדאו:

ומה במקרה שהאנשים לא יסכימו?

הרב נתן:

אין כל כוונה לביצוע שרירותי של החוק.

י. גרינברג:

אני מבקש שהחוק לא יחול על מקרים בהם השכירו חדרים בבתי מלון לצרכי עסק או משרדים.

היו"ר י. ריפתין:

במידה שיש מקרים כאלה - אנו מקבלים את בקשת חבר הכנסת גרינברג.

סעיף 3(ד):

י. גרינברג:

המושג "אותה רשות מקומית" הוא רחב מדי.

אני מציע לקבוע במקום המלים: "אכסון חלוף העשוי לשמש בתנאים סבירים את המטרה שיש לה החדר המפונה" את המלים: "אכסון חלוף בתנאים דומים".

ח. לנדאו:

קודם כל, אני מערער על המושג "רשאי". אני מציע שפקיד האכסון יהיה חייב, לפי דרישת המפונה, לתת לו אכסון חלוף. גם ההגדרה "בתחום אותה רשות מקומית" מצלצלת מוזר למדי.

כן אין צורך לציין "את המטרה ששימש לה החדר" - ידוע לשם איזו מטרה שוכרים חדר.

ש. פרלשטיין:

אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת לנדאו, כי במקרה שהמפונה פונה לפקיד האכסון, הוא חייב לדאוג לאכסון חלוף.

אינני חושב שצריך עוד כדי כך ללכת לקראת המפונה ולהציע לו חדר באותה סביבה, מספיק בהחלט אם מציעים לו דיוור חלוף באותה רשות מקומית.

אני מציע לנסח את הסיפא של הסעיף כדלקמן:
 ליתן לספונה בתחום אותה רשות מקומית אכסון חלוף בתנאים סבירים.

בר-רב-האי:
 אני מציע שמעיף-קטן (ד) יחול רק על תיירים,
 ולא על אזרחים.

"תחום אותה רשות מקומית" היא הגדרה כללית
 די יכול להתקבל על הדעת אכסון חלוף לאו דוקא באותה רשות מקומית.

גרינברג:
 אני מציע לקבוע שאי-אפשר יהיה לפנות אדם
 מחדרו בבית מלון לפני שהוצע לו אכסון חלוף.

יורי ריפתין:
 אני מבין שישנה הסכמה כללית לכתוב במקום
 המלה "רשאי" את המלה "חייב".

חצי הכנסת בר-רב-האי מבקש להגדיר באופן ברור
 גבי מי חייבים לדאוג לאכסון חלוף.

כן יש מגמה לצמצם במקצת את הסעיף - שתהיה
 ובה לדאוג לאכסון חלוף סביר.

ביהם:
 לגבי האזרח הישראלי, הייתי רוצה להימנע
 מבדיקת המקרים אם הדיור נחוץ באמת, ואני
 וכן לקבל על עצמי את ההתחייבות לדאוג לו לאכסון חלוף סביר.

(אחרי-כן רשמה ש.פ.)

לפני כן רשמה ע.ע.

ש.פ.

היו"ר י. ריפתין:

אני מבין שנציגי הממשלה מעונינים שתהיה להם חופש פעולה ויחד עם זאת הם רוצים לא לפגוע באזרחים. זוהי כל רוח החוק.

מר גלס:

סעיף 4 יהיה מנוסח כך: לא יינתן צו אכסון על חדר התפוס בידי אדם השווה בישראל על פי אשרה לישיבת מעבר או ביקור, אלא אם תמה התקופה שבה הוא רשאי לתפוס את החדר על פי חוזה או הזמנה שאושרה ע"י בעל המלון או מטעמו, והחדר דרוש למען אדם אחר כאמור שהזמין את החדר לתקופה המתחילה כתום תקופת אכסונו של האדם שקדם לו.

סעיף 4 כמוצע - נ ת ק ב ל

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 5 (א). (קורא)

ש. פרלשטיין:

אינני מבין את הפירוש של הניסוח הזה. הסכם אין פירושו חוק ולא דין.

מר נתן:

המדובר הוא על אכסון בבתי מלון. האדם זקוק לתנאים של לינה וארוחת בוקר בלבד. אדם שיהיה לו פנסיון מלא, יכול לקבל זאת אך ורק בתנאים מכסימליים.

מר גלס:

דבר זה היה קיים מאז 1952, הסעיף הזה יוצא מהנחה שאולי דבר זה קיים מ-1952 - ואינני יודע אם הנחה זו נכונה היום שמכניסים את האיש כנגד רצונו של בעל המלון, כלומר שלא באים לידי חלקם בדבר השירותים.

אני הייתי אומר, אם באמת המקרה הרגיל הוא כזה שייעשה עפ"י הסכם, אזי נוכל לקבוע אותו כך, אבל אם באמת יתברר כי יהיו מקרים שבעלי המלון יימצאו סרבנים ויהיו גם כאלה אשר ירצו לסחוט כספים, אזי נסדר שאחד השרים יקבע מחירים מכסימליים.

ש. פרלשטיין:

אני מציע למחוק את הסעיף הזה.

היו"ר י. ריפתין:

מה זה מחיר מכסימלי?

מר גלס:

יכול להיות מקרה שאדם אשר ניתן לו צו אכסון יושב בבית המלון שלו בהסכמת בעל המלון. לדעתי, אם אנו נמחוק סעיף זה הרי שלא נגיע למסרה. ודאי שמתעוררת השאלה, כמה אדם צריך לשלם אם אין הסכם כזה.

היו"ר י. ריפתין:

חושבני שצריך לוסד בחוק בענין המחיר. ברחובות העיר מדברים, כי תיירים יבואו וישדרו את בעלי הדירות בכל מיני צורות. אני לא מוכן לתת ידי לזה ולכן אני אומר שצריך להיות איזה שהוא סייג.

(ב) על בסיס משפטי של הדבר, טוען חבר הכנסת פרלשטיין שאין חוק, יש הסכם, אז לפי זה צריך לבחור עפ"י דין. אני אומר שבקשר למחיר צריך לכתוב בחוק. אם המונח הזה לפי הדין איננו מדוייק, אזי צריך למצוא צורה משפטית.

ש. פרלשטיין:

לפי דעתי, הדברים יהיו ברורים יותר לאחר שנשמע את נציגי חברת התיירות.

י. שופמן:

אני חושב שצריך להנהיג את הדבר הזה שיהיה כתוב - בכל חדר, ואינני יודע

אם קיימת חובה כזו.

טובן מאליו שמחירוץ מחייב את בעל המלון. אם אין חוק הקובע את המחירים, הרי המחירוץ שייקבע עפ"י הסכם, יחייב. על יד כל חדר יהיה כתוב כמה עולה חדר ושירותים, וזה יחייב את בעל המלון.

מר ביהם:

נדמה לי כי אנו מסבכים את העניין. בקשר עם אפשרות לפנות חדר, הרי אי אפשר להנהיג דין אחד על סמך צו פיננסי לאותו איש ודין אחר לכל שאר האורחים במלון. אנחנו חתמנו על הסכם עם התאחדות בעלי המלון וזה הניח את דעתנו. אנחנו מודאגים מאד מהפקעת מחירים. אני מציע למחוק את הסעיף הזה.

מר גלס:

מבחינה משפטית, איננו יכולים להשאיר חלל ריק. אני חושב שאני יכול להשיג את המטרה שמר ביהם מעוניין להשיג...

מר ביהם:

אנחנו מנסים להתייחס אל בעל המלון כאמון ולא ברשלנות.

מר גלס:

אינני חושב כי אם אני לא אומר שהאיש נכנס, אזי הוא נכנס עפ"י הסכם. דבר זה עלול להביא לידי סכסוכים יתרים. אני מוכן לכתוב במקום סעיף 5, סעיף כזה: ניתן צו אכסון המחייב בעל מלון לאכסן אדם, ובאותו זמן החדר תפוס ע"י אדם אחר, אזי חייב תופס החדר לפנותו.

ש. פרלשטיין:

רצוני לומר, כי אם נראה שישנם מקרים שעל אף צו פיננסי האנשים אינם מפנים את החדרים, וכי ההסכם עם בעלי בתי המלון לא יפעל כהלכה, אז אני אהיה הראשון שאכריז כי שירות זה חייב להיות בר-פיקוח ואבקש גם שייקבע מחירוץ.

מר גלס:

מחיקת הסעיף עלולה להביא, להלכה, לידי תוצאה אבסורדית.

ה ו ח ל ט

למחוק את סעיף 5 (א).

היור"י. ריפתין:

סעיף 5 (ב) (קורא)

ש. פרלשטיין:

אני מציע למחוק את המלה "אמורים".

ה ו ח ל ט

למחוק את המלה "אמורים" המופיעה בסעיף 5 (ב).

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 6. (קורא)

ת. לנדאו:

יש לי הרושם שבעל המלון יצא קרח מכאן וקרח משם.

ש. פרלשטיין:

אני מציע למחוק את המלים "בעל עת".

ה ו ח ל ט

למחוק את המלים "בכל עת" המופיעות בסעיף 6.

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 7 (קורא)

ש. פרלשטיין:

אני מבקש לקשר את הסעיף הזה עם סעיף 14.

לצדדי, נוסח זה איננו מתקבל על דעתי.

היו"ר י. ריפתין:

אנחנו עוסקים בסעיף 7, ובסעיף זה ישנה שאלה: אדם המסרב להיכנע ולפנות את החדר, האם אפשר להשתמש בכוח נגדו או לא? אני חושב שכל הוועדה סבורה שכן. יש הסכם על כך שאפשר להשתמש בכוח נגדו. השאלה: מי ישתמש בכוח נגדו - המשטרה?

ה ו ח ל ט

שפקיד האכסון אחראי על בצוע צו האכסון ולהיעזר ע"י המשטרה.

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 8 (א) (קורא).

י. שופמן:

אני מציע להשאיר סעיף קטן (ב), ואילו את סעיף קטן (א) מוכרחים למחוק.

ש. פרלשטיין:

אני מציע שסעיף 8 יהיה מנוסח כך:

צו אכסון יימסר ככל האפשר סמוך לנתינתו, לבעל המלון ולמתאכסן שהצו נוגע להם. צו שהוצג במקום הנראה לציבור על פני מלון או בתוכו רואים אותו כאילו נמסר לבעל המלון בשעה שהוצג.

ה ו ח ל ט

לקבל נוסח זה.

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 9 (א)(ב)(ג)(ד). (קורא)

ש. פרלשטיין:

אני אומר שלכל הפחות נציג אחד מהתאחדות בעלי המלון. יהיה בוועדת הערר.

מר גלס:

אני מציע נוסח זה: הוגשה לשר המשפטים ע"י מישהו, לדעת השר, ארגון יציג של בעלי מלון רשימת מועמדים לחברות בוועדה, ימנה השר מתוך רשימה זו לפחות חבר אחד המוכן לקבל את המינוי.

ה ו ח ל ט

לקבל נוסח זה.

סעיף 10(א)(ב)(ג)(ד) (קורא).

היו"ר י. ריפתין:

בקשר עם התוספת לסעיף 8, אני מבקש
שיפורסמו הזכויות לערר בצו האכסון;
כמו כן שתפורסם הכתובת של ועדת הערר בצו המוגש.

י. שופמן:

לקבל הצעה זו.

ה ו ח ל ט

סעיף 11(א)(ב)(ג) - (קורא)

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 11 כמוצע - נ ת ק ב ל

סעיף 12 - (קורא)

סעיף 12 כמוצע - נ ת ק ב ל

סעיף 13 (קורא).

אני מציע למחוק סעיף זה.

ש. פרלשטיין:

סעיף 13 ימתיים במלים "הגרים בו".

ה ו ח ל ט

סעיף 14 (קורא).

היו"ר י. ריפתין:

כוונת סעיף זה עושה רושם מוזר - פקיד
האכסון יטייל בחדרי המלון בכל עת;
יבדוק - אינני יודע מה הוא יבדוק וכו'. אין זה צריך להיות כך.
לדעתכם, שמא ימסור בעל המלון ידיעות כוזבות. תבואו למלון - מה
תבדוקו? יש ספר מלון ומסנו תדעו מה נעשה. תכתבו שתהיו רשאים
לבדוק את פנקס המלון - לזה אני מסכים. הרי המתאכסן לא יושב כל
הזמן בחדר, הוא אכן גר במלון, הוא נוסע, משאיר את החדר, ובחדר
תעמוד מזודה וכו' ובכן, מה תוכלו להוכיח? לדעתי, כל זה מיותר.

ח. לנראו:

ראשית דבר, המלים "בכל עת" לא מתקבלות על
הדעת. אני מציע להרחיב את סעיף 13, ונגיד
שפקיד האכסון ייכנס בכל עת סבירה ויבדוק את פנקס האורחים.

ש. פרלשטיין:

אני מסכם ואומר: הצעתי היא להרחיב את א

סעיף 13 במלים כדלקמן: לצורך זה יש לו הזכות להיכנס בכל עת סבירה
ולבדוק את פנקס המלון.

הכוונה היא לא לבדוק את רשימת האורחים, אלא
יש פעמים ובעל המלון יגיד כי אין לו מקום,

מר ביהם:

את זה אנחנו רוצים לבדוק.

אינני יודע למה נחוץ סעיף זה.
יתכן ואתה נותן את צו האכסון בזמן המתאים.

היו"ר י. ריפתין:

אבל אם יש כאן הסכנה הרי שתפעל לפיו.

לקבל את הצעת חבר הכנסת פרלשטיין - להרחיב את סעיף 13 כמוצע על ידו.

ה ר ח ל ט

סעיף 15(א)(ב) - קורא.

היו"ר י. ריפתין:

אני מציע לבטל את המאסר פה. להטיל קנסות גדולים יותר, זאת אפשר לעשות. קנס כספי

ח. לנדאו:

לא יפחיד אותם.

סעיף 15(א) - נ ת ק ב ל

סעיף 16 - (קורא)

היו"ר י. ריפתין:

סעיף 16 - נ ת ק ב ל

סעיף 17 - ההצעה היא למחוק את מיום

ס' באדר תשי"ח (1.3.58).

את תאריך תחולת החוק אנו משאירים פתוח לעת עתה.

מר גלס:

בזה גמרנו את החוק. אני מודה לכם.

היו"ר י. ריפתין:

הישיבה נבעלה בשעה 11.00.